

Een verkennend onderzoek naar centrale belangenbehartiging voor Roma en Sinti

EEN INVENTARISATIE NAAR MENINGEN BINNEN DE TWEE GEMEENSCHAPPEN

Eliane Smits van Waesberghe

Jolanda Asmoredjo

Micky Out

Een verkennend onderzoek naar centrale belangenbehartiging voor Roma en Sinti

EEN INVENTARISATIE NAAR MENINGEN BINNEN DE TWEE GEMEENSCHAPPEN

Eliane Smits van Waesberghe

Jolanda Asmoredjo

Micky Out

Utrecht, maart 2020

Samenvatting

Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken of er belangstelling is voor een landelijke belangenbehartiging en vertegenwoordiging voor Sinti en Roma. Het onderzoek is uitgevoerd onder sleutelpersonen uit de Sinti en Roma gemeenschap en ambtelijke bestuurders. Aan de hand van een brede topiclijst zijn in totaal 23 verdiepende interviews uitgevoerd onder bovenstaande doelgroep. De onderzoeksresultaten zijn getoetst in een focusgroep.

Sleutelpersonen uit de Roma en Sinti gemeenschap

Tijdens de interviews met sleutelfiguren uit de Roma en Sinti gemeenschap werd een groot aantal kwesties en problemen benoemd. De meest genoemde kwesties gaan over onderwijs, werkgelegenheid, discriminatie, (gezondheid)zorg en (maatschappelijke) ondersteuning. Deze kwesties verdienen volgens Roma en Sinti meer aandacht, mogelijk in de vorm van landelijke belangenbehartiging en vertegenwoordiging. Over het algemeen is er onder de bevraagde Sinti en Roma namelijk behoefte aan een structurele aanpak van de huidige kwesties en problematiek in een landelijk orgaan. Op dit moment ontbreekt het aan eenheid binnen de gemeenschappen van Sinti en Roma en is er geen vaste woordvoerder of vertegenwoordiger van Roma en Sinti in Nederland. Een landelijke raad kan een brug slaan tussen de gemeenschappen en de (lokale) overheid en kan op die manier ook de maatschappelijke ontwikkeling van Roma en Sinti in Nederland aanjagen, zo geven de meeste sleutelfiguren aan.

Echter de gemeenschap ziet zowel voor- als nadelen bij het oprichten van een landelijke raad voor belangenbehartiging. De oprichting van een centrale belangenbehartiging is aan een aantal voorwaarden verbonden:

1. Het merendeel van de vertegenwoordigers moet uit de gemeenschap zelf afkomstig zijn.
2. De doelstellingen en werkwijzen moeten vanaf het begin helder en transparant zijn.

3. Er moet duidelijkheid zijn over de mogelijkheden van een landelijk orgaan, ook binnen een passende financiering.
4. Het landelijk orgaan moet daadkracht hebben en niet alleen advies geven.

Binnen de gemeenschappen is er onenigheid te constateren over hoe de landelijke raad vorm moet krijgen, hoe vertegenwoordigers gekozen moeten worden en over welke competenties zij moeten beschikken.

Ambtelijke bestuurders

De bevraagde ambtenaren willen zich over het algemeen niet uitspreken over het nut en/of de noodzaak van belangenbehartiging op landelijk niveau voor Roma en Sinti. Sprekend uit hun eigen ervaring zou een landelijke raad bij kunnen dragen aan de communicatie met de doelgroep, omdat er op dit moment geen duidelijk aanspreekpunt is. De ambtenaren benadrukken dat het aan Roma en Sinti zelf is om een dergelijke raad op te richten. Zij zullen dit niet ontmoedigen, maar zij denken wel dat het een uitdaging wordt om gezamenlijke vertegenwoordiging op te zetten. De ambtenaren staan er voor open om aan te sluiten bij overleggen, maar zij zullen hier zelf geen initiatief in nemen. Het lijkt erop dat de onderlinge verdeeldheid in de gemeenschappen een terugtrekkende houding van de overheid in de hand werkt. Opmerkelijk is dat de overheid daar voor zichzelf ook geen bemiddelende rol in ziet. Volgens ambtenaren kan het wellicht interessant zijn om in te zetten op vertegenwoordiging op regionaal niveau, wat bijvoorbeeld de mogelijkheid geeft om ook aan te sluiten bij overleggen met verschillende woningcorporaties.

Colofon

Opdrachtgever
Auteurs

Stichting Pelita
Dr.s. E. Smits van Waesberghe
J.K. Asmoredjo, MSc.
M. Out, MSc.
Ontwerppartners, Breda
Verwey-Jonker Instituut
Kromme Nieuwegracht 6
3512 HG Utrecht
T (030) 230 07 99
E secr@verwey-jonker.nl
I www.verwey-jonker.nl

Omslag
Uitgave

De publicatie kan gedownload worden via onze website: <http://www.verwey-jonker.nl>.

ISBN 978-90-5830-989-1

© Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2020.

Het auteursrecht van deze publicatie berust bij het Verwey-Jonker Instituut.

Gedeeltelijke overname van teksten is toegestaan, mits daarbij de bron wordt vermeld.

The copyright of this publication rests with the Verwey-Jonker Institute. Partial reproduction of the text is allowed, on condition that the source is mentioned.

Het doel van dit onderzoek is om inzichtelijk te maken of er belangstelling is voor landelijke belangenbehartiging en vertegenwoordiging voor Sinti en Roma. Het onderzoek is uitgevoerd onder sleutelpersonen van de Sinti en Roma gemeenschap en ambtelijke bestuurders.

Tijdens de gesprekken met sleutelfiguren uit de Roma en Sinti gemeenschap werd een groot aantal kwesties en problemen benoemd. De meest genoemde kwesties gaan over onderwijs, werkgelegenheid, discriminatie, (gezondheid)zorg en (maatschappelijke) ondersteuning. Deze kwesties verdienen volgens Roma en Sinti meer aandacht, mogelijk in de vorm van landelijke belangenbehartiging en vertegenwoordiging. Over het algemeen is er onder de bevraagde Sinti en Roma namelijk behoefte aan een structurele aanpak van de huidige kwesties en problematiek in een landelijk orgaan.

In de verschillende gemeenschappen ontbreekt het echter aan een gezamenlijk standpunt over belangenbehartiging. Onder ambtelijk bestuurders zien we een terugtrekkende beweging, omdat zij vinden dat een gezamenlijk standpunt nodig is alvorens besloten kan worden tot landelijke belangenbehartiging voor Sinti en Roma. Over het algemeen vinden Roma en Sinti dat een landelijke raad een brug zou kunnen slaan tussen de gemeenschappen en de (lokale) overheid, vooral ook om de maatschappelijke ontwikkeling van deze gemeenschappen in Nederland aan te jagen.